

Khi ch đang giai đo n sung măn nh t c a tu i h i xuân thì hăng đi n t n i anh ch cùng làm vi c g n ba ch c năm g i gi y báo cho bi t anh b laid off!

Tác gi s ng t i Ottawa, Ontario, Canada t 1980. Bút hi u là tên tr ng h c n i ng i v t đã d y môn Sinh - Hoá t cu i th p niên 70.

Khi ch đang giai đo n sung măn nh t c a tu i h i xuân thì hăng đi n t n i anh ch cùng làm vi c g n ba ch c năm g i gi y báo cho bi t anh b laid off! Th c ra, cái v laid off này không còn là đi u m i m . Nó đã đi n ra l i r i t đ u năm ngoái khi kh ng ho ng kinh t ch a có đ u hi u thuyên gi m mà ng c l i. Các hăng đi n t đang đua nhau di chuy n hăng x ng t i nh ng n c kém phát tri n đ gi m b t ti n l ng ph i tr so v i l ng tr cho công nhân c các n c tiên ti n nên công vi c ngày càng b thu h p l i kéo theo s gi m b t nhân viên trong hăng.

G n ba ch c năm làm vi c liên t c, qua bao nhiêu l n hăng, x ng c t gi m biên ch . Anh ch v n tr v ng nh nh ng cây c th nh đ c tính c n cù, ch u khó, khéo tay ... B ng đ ng t i lúc ph i c m t gi y laid off trong tay, c hai đ u th y ch i v i, h t h ng không tin vào th c t l nh lũng, tàn nh n đ c ghi rõ ràng trên gi y tr ng m c đen! Đành r ng h n năm nay, cái vi c laid off đã x y ra th ng xuyên n i anh ch đang làm vi c. Đã x y ra v i nh ng ng i thân, ng i b n c a mình trong hăng ... nh ng ch a bao gi h nghĩ nó s x y ra v i h dù trong thâm tâm, h cũng h i h p lo l ng m i khi có nh ng r tai t đ ng nghi p: "Hình nh hăng đang chu n b laid off"!

K ra, g n ba m i năm c n m n làm vi c và chi tiêu ch ng m c. Anh ch cũng ch ng có đi u gì ph i lo l ng v m t kinh t . Chi tiêu hàng tháng cũng ch chi m h t phân n a s ti n làm ra. Ph n còn l i, b ngân hàng, mua bond, GIC ... Lãi xu t hi n tại tuy không cao nh ng v n đ u đ u có thêm m t kho n ti n th ng đ hàng tháng. Cái nhà tr h t mortgage t lâu. Các con đã l n. Đ a con đ u t t nghi p đ i h c, đang đi làm v i s l ng h n h n cha m . L ng lĩnh hàng tháng v ch c n trích m t ph n dùng chi tiêu cho nhu c u riêng c a nó. Kho n ăn u ng, nhà c a đã có b m lo. S đ th a đ c m khuyên b vào ngân hàng dành mua nhà riêng sau này khi chúng l p gia đình. Đ a nh , cũng g n xong đ i h c nh ng anh ch không ph i bần khoản v ti n h c ho c chi tiêu l t v t vì nó đ c h c b ng l i làm co-op nên mang ti n là sinh viên mà trong ngân hàng v n có ti n r ng r nh .

Th c s mà nói, tin anh b laid off làm cho ch ch i v i, h t h ng h n anh! Ph n l n ng i v th ng hay lo ng cho kinh t gia đình nhi u h n ng i ch ng !. Chính vì lo xa nên nh ng lúc công vi c xuôi ch y, ti n vào đ u đ u, ch v n không h phung phí, tiêu pha b a bãi. G n ba ch c năm mà anh ch cũng m i đi du l ch vài n i g n nh t nh n c c ng hòa Dominican, Cuba ... theo nhóm b n cùng hăng t ch c đi theo đoàn. C hai v ch ng đ u ch u khó, không c b c, r u chè... nên kinh t gia đình r t n đ nh. Không đ n n i ph i lo ng n u nh ch ng may, anh b laid off vnh vi n thì cái kho n ti n bù cũng nh s ngày vacations còn r t nhi u c a anh cũng đ kéo đ n đ n lúc anh h ng l ng h u. Cùng l m, đành l y h u non! Mà đ i u đó r t khó x y ra vì dù sao, ch v n còn đang làm vi c. Hình nh , cái l i c a hai v ch ng cùng làm chung hăng là ít khi nào c hai cùng b laid off. Không bi t đó là lu t bù tr c a th ng đ hay tính toán c a l ng tâm con ng i ? Dù sao chẳng n a, nh ng lo xa t tr c c a ch đã giúp anh ch gi m b t lo ng v kinh t b nh h ng b i s r i ro này.

V lý thì có v n nh ng ch v n b n th n nghĩ ng i. Gi ng tr a, m y Mít cùng chung hăng l i t t p ng i g n nhau t oán. T i g n m t n a b "dính" không v thì ch ng! Tuy nhiên, công b ng mà nói, các s c dân khác cùng làm còn b laid off nhi u h n Mít nhà ta. Có th Mít ch u khó, ho c may m n h n, đang làm nh ng b ph n còn c n ng i ... Không bi t tin nào chính xác c . M i ng i đoán m t ý. Ng i b laid off hôm nay thì r u rĩ còn ng i ch a b l i ph p ph ng đ đoán t ng lai c a mình, c a hăng x ng, mà t ng lai thì: "Whatever will be will be" !

M y tu n đ u sau khi anh b laid off. Ch đi làm v đ n nhà đ u th y anh có v b n ch n ch đ i. Anh cũng h n h vào vai ng i n i tr đ m. Đ n đ p nhà c a, n u b a t i s n sàng. Tr c kia, khi cùng nhau v nhà sau bu i làm, anh cũng lằng xằng đ i b p ph ch n u ăn b a t i nh ng anh chúa v ng, nh t h m rau cũng không s ch. Thái th t bò mi ng dày mi ng m ng...ch làm v ng tay. Th ng th ng, ch đ i khéo anh lên phòng khách xem TV đ ch t làm cho nhanh. Ch v n thích n u ăn nên ch u khó h c h i các món ăn l , ngon t b n bè ho c sách v . N u ăn đ i v i ch nh là thú tiêu khi n nên ch vào b p ch "múa" (t anh th ng dùng đ t hào cái nhanh nh n, đ m đang c a v hi n) m t lúc là c m canh nóng h i đ canh đ rau cùng th t cá. Anh xem TV nh ng cũng th nh tho ng ch y xu ng b p "n nh đ m" vài câu. Có v nh anh áy náy khi th y ch n u n ng trong b p m t mình sau tám ti ng mi t mài làm vi c hăng nh anh! Bây gi , anh vào vai chính n u b a t i cho c gia đình đ "chu c t i" b laid off n m nhà cho n nh ra tr n. Th y anh háo h c ch c nhà th ng th c và bình ph m món ăn do anh đ o di n. Ch không n nói th ng nh n xét mà ch g t gù "Ăn cũng đ c"! Ho c "ngon quá nh ng hôm nay em không đói nên ăn ít"... cho anh kh i t i thân! B n tr con thì mi n bình lu n! Ăn không đ c chúng g i pizza tráng mi ng "dinner" thay c m.

R i ch cũng khéo léo vi n c đ anh "nh ng" ph n n u ăn cho mình. Ch đâu bi t ch đã b c đ u t o cho anh thói quen l i cùng v i th i gian r nh r i quá nhi u không bi t làm gì nên anh ph i tìm thú tiêu khi n cho mình đ gi t thì gi . Dĩ nhiên anh không đi casino vì anh th a

Thế có ra, thứ tiêu khiển của anh cũng là thứ tiêu khiển của bạn, của tôi, của họ ư? Chúng ta nhìn lúc nhìn rồi. Nó vô hại nếu ta dành thì giờ đúng mức với sự say mê và đam mê. Đàng này anh đã để hết tâm trí và thời gian cho nó. Anh mê xem phim tiếp nối là những phim võ hiệp của Hồng Kông, Đài loan. Anh tiếp tục vô sự tiếp tục mê mải theo dõi. Mãi đến anh chợt giật mình trong khoảng lúc chợt làm trong hãng rồi dần dần chìm hết cả thời gian sau bữa ăn tối. Hai vợ chồng chợt có vài tiếng đồng hồ ngủ ngon trong và sau bữa ăn tối để tâm sự, bàn bạc việc nhà... Anh chợt bắt đầu nhìn cái quảng cáo thời gian quý báu đó. Chợt nói gì anh cũng chợt quên mất lý do chợt thế có ra anh có nghe gì đâu! Tâm trí anh đang đổ hết hoàn toàn vào những võ sĩ đang bay trên không cây dừa ném phi tiêu một rồi! Mãi đến chợt chợt như hết bộ phim này thì xong những chợt đầu biết phim bắt tràn lan, dành cả đời cũng không xem hết được. Anh chợt miệt mài với phim, không tha thiết với những gì đang còn hiện diện quanh mình. Chợt đi làm, anh ở nhà không biết các con đang ở đâu, làm gì... Có việc cần, chợt gọi phone với anh không có thời gian để nghe máy. Những tin, anh không kiểm tra... Anh mê mải xem, mải không rời màn hình hết giờ này đến giờ khác. Không biết anh có dành chút thì giờ ăn uống không mà trông anh mải mải, phờ phạc như một ông già! Chợt chợt làm với anh việc gì anh cũng ngỡ ngàng như người mới học. Nhà của anh tanh, con cái vắng nhà, ông chợt mê mải ôm TV. Tối thân, chợt vào phòng ngủ ôm gối khóc một mình.

Một số can thiếp đúng lúc của "tình cũ" đã kéo anh chệch ra khỏi căn nhà nhợt nhạt "đang sàng dở

mẹ ng" đang mu n d n t i chia lìa tan vỡ ! Có th g i là "tình cũ" không khi hai ng i ch a bao gi nói ti ng yêu nhau! Tình cũ này là ng i b n thân thi t c a ch t h i còn nh xú c a cái th hai đ a cãi nhau chí choé và x ng hô v i nhau "mày ,tao" thân m t. L n d n bên nhau v i m t s thân thi t nh anh em trong nhà t i khi h n gi t mình ch t nh n ra "con bé l lem" ngày nào đã tr mã d y thì xinh đ p h n ra. H n ng ngàng nhìn con bé b ng m t cái nhìn khang khác. Cái nhìn l lũng này đ ng l i trên má con bé làm cho má nó h ng lên b n l n. Cái nhìn đ c gi l i trong tim đ tìm nó đ p h i h l c nh p...

R i hai đ a chuy n sang x ng hô "C u, t "cho đ n bây gi . M t tình c l i khi n hai đ a h i ng nhau n i x l quê ng i khi ch đã ch ng con đường hoàng mà h n v n phòng không. Cũng chính h n là ng i d n d t v ch ng ch vào làm cùng hãng đi n t còn ch l i là ng i mai m i c i v cho h n khi th y h n v n cô đ n.

Quan h qua l i gi a hai gia đình r t thân thi t. Ch ng ch cũng nh v h n ch a bao gi đ t m t d u h i nghi ng g i v quá kh ngày x a. H ch bi t ch và h n là nh ng ng i b n thân cũ .Không bi t trái tim h n còn rung rinh khi g p l i ch ? Riêng ch đ i v i h n v n thân thi t, t nhiên. Ch tin c y hoàn toàn vào tính "quân t " c a h n. V n có c m giác êm đ m tho i mái khi cùng nhau g i l i chuy n ngày x a cùng tr ng cùng l p ngh ch ng m tai quái ch sau qu và ma. Ch cũng t v ch ra biên gi i t nh gi a hai ng i vì bây gi m i ng i đ u đã có m t gia đình êm m. K ra, n u ch không v ch, h n cũng ch ng l n s n. H n là v y, r t tr n tr ng h nh phúc c a b n bè. H n v n quan tâm, che ch , ân c n v i ch nh x a. H n lúc nào cũng là ng i b n tri k nh ng không bao gi ch k chuy n bu n trong quan h v ch ng cho h n nghe. V h n tr h n h n r t nhi u và h quy t đ nh không có con! H n th ng l ng tránh khi ch mu n tìm hi u nguyên nhân và t ra gay g t v i h n v v n đ này.

Cái hôm h n h i ch t i sao bây gi trông xanh xao m t m i thì t nhiên ch b t khóc làm h n ho ng h t. R i h n ng i im l ng th dài. Ngày th b y, h n r ch ng ch đi câu cá t i t i m t m i v . Anh vào nhà ng ng ng ng đ ng c nh v trong gian b p nh ngày x a khi ch đang chu n b c m t i. R i anh ng p ng ng k cho ch nghe v c n th nh n c a h n trút lên đ u anh khi hai ng i n i câu cá. H n đã b o anh là ng i không có tim. H n nói anh không ph i là đàn ông, anh hoàn toàn không x ng đáng v i ch . Không bi t tr n quý, b o v gia đình...

Mới đầu, chị còn thò tay vào bát cơm nghe anh nói. Luôn tránh nhúng chén thân mật của anh. Rồi khi anh bày tỏ nỗi day dứt, buồn chán của người đàn ông trẻ cật trong gia đình mà không có việc làm, hàng ngày sống trong thất nghiệp ít ỏi hơn liên tục u sầu đau khổ. Rồi thấy chị có vẻ buồn bã, thò tay nên anh nghĩ chị coi thường anh, cho anh là người "bất tài, vô dụng"... Nói tóm lại, anh tâm sự với mẹ cảm thấy mẹ của mình người đàn ông trẻ cho mình là kẻ yếu kém khi bắt đầu bắt đầu...

Nhưng mẹ tôi đang đầy mê, chị cũng thò tay cầm thìa cho anh rõ tâm trạng não nề của người phụ nữ nghĩ rằng không còn quan tâm săn sóc đến mình khi nhan sắc đang tàn phai. Để rồi vì chị, hạnh phúc gia đình là thứ quý nhất. Vì nên biết rằng người không làm nên hạnh phúc. Có vẻ có vẻ có vẻ bên nhau thì bị đông cũng tất cả... Rồi không bao giờ chị quên được những ngày đầu bắt đầu ngày mới xấp xỉ quê người và đôi bàn tay trẻ. Các con còn nhỏ, hai người phải chia ra người làm ca sáng, người làm ca đêm thay phiên nhau và trông con và đi làm! Rồi anh còn tận dụng từng giây phút rảnh rỗi để làm thêm gì trong những dịp lễ tết. Làm sao chị có thể sống thì anh đã chia sẻ buồn vui hàng ngày...

Thời gian nhúng nhằng lại luôn nghe họ trút hết tâm tư kìm nén lâu nay. Sau bao nhiêu tháng "chiến tranh lạnh", đây là lần đầu tiên hai người mới có những giây phút chia sẻ cảm xúc cho nhau.

Rồi không biết từ lúc nào, chị thấy mình đang ở trong vòng tay ấm áp của chàng. Đầu chị nép vào ngực anh để nghe từng giọt nước mắt nóng hổi tuôn trào kéo theo hết những ưu phiền chất chồng bao ngày tháng.